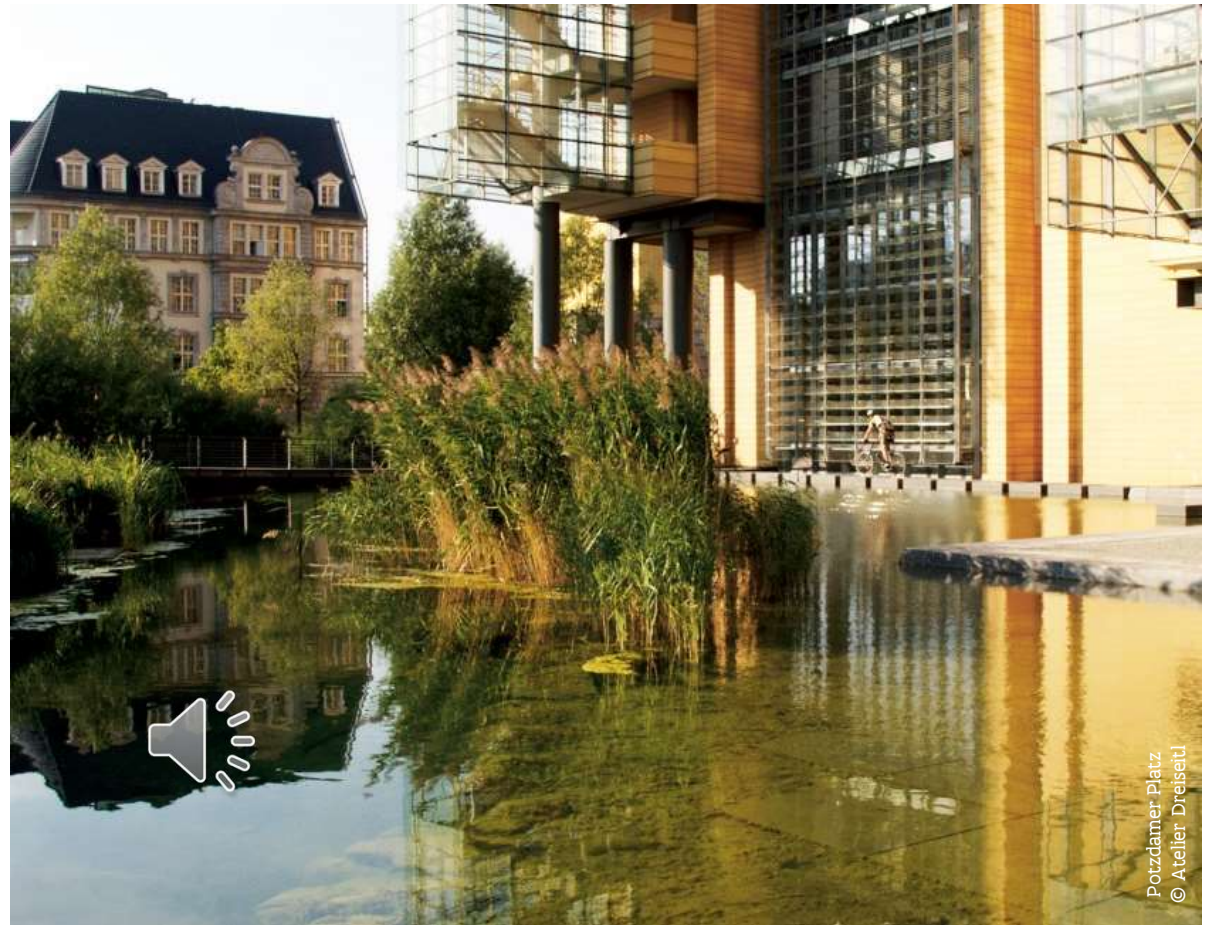

Vlaanderen
is natuur

Potzdamer Platz
© Atelier Dreiseidel

Projectoproep Natuur In Je Buurt 2024 Wilde bestuivers

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

Inhoud van de infosessie

1. Waarom Natuur in je Buurt en waarom wilde bestuivers?
2. Welke projectvoorstellen kan je indienen?
3. Hoe kan je een projectvoorstel indienen?
4. Wat kunnen we doen voor wilde bestuivers?
5. Aandachtspunten

Vlaanderen
is natuur

Waarom Natuur In Je Buurt en wilde bestuivers?

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

De kracht van natuur gebruiken
voor maatschappelijke noden:
Biodiversiteit + Maatschappelijk welzijn

Improving residents' and visitors' physical & mental health

Aesthetic value and reinforcing sense of place

Play, education and interaction with nature

Improving air quality and noise regulation

Active transport opportunities, such as walking and cycling

Reducing the risk of flooding and improving water quality

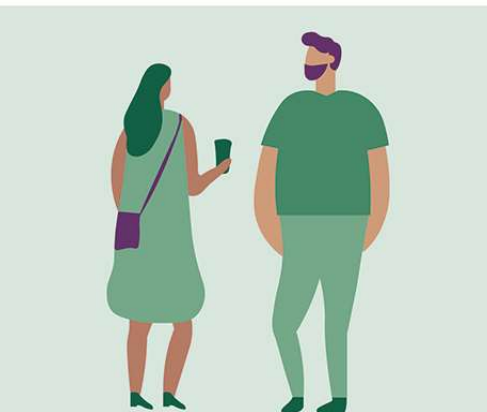
Opportunities for community growing

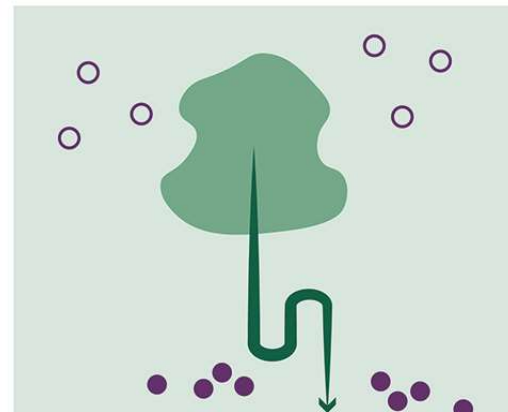
Increased economic activity and attractiveness for inward investment

Space for biodiversity and improved ecological resilience

Opportunities for social interactions & community cohesion

Carbon sequestration and mitigating climate change

Urban cooling, natural conditioning and shading

Groene straten & pleinen

groene straten & pleinen zijn een belangrijke manier om de natuur terug te brengen naar de stad. Ze dragen bij aan een gezondere leefomgeving, verbeteren de luchtkwaliteit en zorgen voor een aangename woonomgeving. Groene straten & pleinen zijn een belangrijke manier om de natuur terug te brengen naar de stad.

© Agentschap Natuur en Bos - Anteaagroup

Wat kan je doen voor de natuur?

<p>Voedselbron</p> <p>Maak een voedselbron voor vogels en insecten door bijvoorbeeld een vogelhuisje te plaatsen of een insectenhuisje te maken. Het is ook mogelijk om een voedselbron te maken met natuurlijke materialen zoals takken en bladeren.</p>	<p>Waterpunt</p> <p>Zorg voor voldoende water voor planten en dieren door bijvoorbeeld een waterpunt te plaatsen in de tuin of op de werfplaats.</p>	<p>Soortrijkzaamheid en kwaliteit</p> <p>Plant soorten die goed zijn voor de natuur, zoals lokale soorten en soorten die goed zijn voor insecten. Zorg ook voor de kwaliteit van de planten en dieren die je plant.</p>
<p>Verwijder overbodige materialen</p> <p>Verwijder overbodige materialen zoals afval, plastic en metaal. Dit zorgt voor een open en toegankelijk gebied voor de natuur.</p>	<p>Verwijder gifstoffen</p> <p>Verwijder gifstoffen zoals pesticiden en herbiciden. Gebruik natuurlijke middelen om problemen op te lossen.</p>	<p>Verwijder overbodige materialen</p> <p>Verwijder overbodige materialen zoals afval, plastic en metaal. Dit zorgt voor een open en toegankelijk gebied voor de natuur.</p>

Wat kan de natuur voor jou doen?

Door een optimale verbinding te maken tussen de natuur en de mens, kunnen we de natuur beter benutten.

<p>Werkzaamheid</p> <ul style="list-style-type: none"> Verhoogt de productiviteit van werkers. Verhoogt de creativiteit van werkers. Verhoogt de gezondheid van werkers. Verhoogt de veiligheid van werkers. 	<p>Waardevol effect</p> <ul style="list-style-type: none"> Verhoogt de kwaliteit van de natuur. Verhoogt de biodiversiteit van de natuur. Verhoogt de duurzaamheid van de natuur. Verhoogt de resiliëntie van de natuur. 	<p>Soort</p> <ul style="list-style-type: none"> Verhoogt de diversiteit van soorten. Verhoogt de aanwezigheid van soorten. Verhoogt de gezondheid van soorten. Verhoogt de veiligheid van soorten. 	<p>Stofwisseling</p> <ul style="list-style-type: none"> Verhoogt de efficiëntie van de stofwisseling. Verhoogt de kwaliteit van de stofwisseling. Verhoogt de duurzaamheid van de stofwisseling. Verhoogt de resiliëntie van de stofwisseling.
---	---	---	---

Houd hier zeker rekening mee

- Wat is de aanwezigheid van de natuur?
- Wat is de kwaliteit van de natuur, ofwel de mate waarin de natuur zich kan herstellen van de menselijke invloed?
- Wat is de diversiteit van de natuur, ofwel de mate waarin de natuur verschillende soorten bevat?
- Wat is de duurzaamheid van de natuur, ofwel de mate waarin de natuur zich kan herstellen van de menselijke invloed?
- Wat is de resiliëntie van de natuur, ofwel de mate waarin de natuur zich kan herstellen van de menselijke invloed?

<https://natuurenbos.vlaanderen.be/natuuroplossingen-referentiebeelden>

Natuurlijke bermen

Versterking van bermen, water afvoeren en infiltreren, groen en (biodiversiteit) behouden
 Op sommige natuurlijke bermen langs wegen, opvoeren en aanleggen. Ze vormen een natuurlijke en multifunctionele oplossing tussen de transportinfrastructuur en de omliggende (natuurlijke) functies.

Wat kan je doen voor de natuur?

Beeld en geluid Maak een natuurrijke omgeving, waarbij geluid en beeld een rol spelen. Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> • Natuurlijke materialen en kleuren • Natuurlijke geluiden 	Planten en dieren Planten en dieren die goed zijn voor de natuur. Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> • Planten die goed zijn voor de natuur • Dieren die goed zijn voor de natuur 	Soort diversiteit en kwaliteit Maak een natuurrijke omgeving met een hoge kwaliteit en diversiteit. Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> • Soort diversiteit • Kwaliteit
Water en wateroverlopen Maak een natuurrijke omgeving met een goede wateroverloop. Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> • Water • Wateroverlopen 	Water en wateroverlopen Maak een natuurrijke omgeving met een goede wateroverloop. Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> • Water • Wateroverlopen 	Water en wateroverlopen Maak een natuurrijke omgeving met een goede wateroverloop. Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> • Water • Wateroverlopen

Wat kan de natuur voor jou doen?

Door een optimale inrichting van je omgeving kan de natuur voor je veel meer betekenen.

Waardevol zijn <ul style="list-style-type: none"> • Zeer of gedeeltelijk uitgesloten van de werkdag • Zeer of gedeeltelijk uitgesloten van de werkdag • Zeer of gedeeltelijk uitgesloten van de werkdag 	Waardevol zijn <ul style="list-style-type: none"> • Zeer of gedeeltelijk uitgesloten van de werkdag • Zeer of gedeeltelijk uitgesloten van de werkdag • Zeer of gedeeltelijk uitgesloten van de werkdag 	Waardevol zijn <ul style="list-style-type: none"> • Zeer of gedeeltelijk uitgesloten van de werkdag • Zeer of gedeeltelijk uitgesloten van de werkdag • Zeer of gedeeltelijk uitgesloten van de werkdag
---	---	---

Houd hier zeker rekening mee

- Het is de verantwoordelijkheid van de verantwoordelijke...
- Het is, door de verantwoordelijke, de meest aan te raden om de verantwoordelijkheid goed te bepalen...
- Het is de verantwoordelijke om te zorgen voor een goede...
- Het is de verantwoordelijke om te zorgen voor een goede...
- Het is de verantwoordelijke om te zorgen voor een goede...

<https://natuurenbos.vlaanderen.be/natuuroplossingen-referentiebeelden>

Groen speelplein

Speelplein, natuur en groen in de stad. Het is belangrijk dat we meer groen en natuur in de stad krijgen. Natuur en groen in de stad zijn belangrijk voor de gezondheid en de leefbaarheid van de stad. Natuur en groen in de stad zijn belangrijk voor de gezondheid en de leefbaarheid van de stad.

Wat kan je doen voor de natuur?

<p>Plant een boom</p> <p>Plant een boom in de stad. Dit helpt de natuur en de leefbaarheid van de stad. Het is belangrijk dat we meer groen en natuur in de stad krijgen.</p>	<p>Plant een struik</p> <p>Plant een struik in de stad. Dit helpt de natuur en de leefbaarheid van de stad. Het is belangrijk dat we meer groen en natuur in de stad krijgen.</p>	<p>Plant een bloem</p> <p>Plant een bloem in de stad. Dit helpt de natuur en de leefbaarheid van de stad. Het is belangrijk dat we meer groen en natuur in de stad krijgen.</p>
<p>Plant een kruid</p> <p>Plant een kruid in de stad. Dit helpt de natuur en de leefbaarheid van de stad. Het is belangrijk dat we meer groen en natuur in de stad krijgen.</p>	<p>Plant een gras</p> <p>Plant een gras in de stad. Dit helpt de natuur en de leefbaarheid van de stad. Het is belangrijk dat we meer groen en natuur in de stad krijgen.</p>	<p>Plant een stek</p> <p>Plant een stek in de stad. Dit helpt de natuur en de leefbaarheid van de stad. Het is belangrijk dat we meer groen en natuur in de stad krijgen.</p>

Wat kan de natuur voor jou doen?

Bereik een optimale kwaliteit van de natuur voor de mens en de natuur.

<p>Versterking</p> <ul style="list-style-type: none"> Maak gebruik van natuur Plant een boom in de stad Maak een tuin Maak een groen dak Maak een groen gevel Maak een groen balkon Maak een groen terras Maak een groen terras 	<p>Versterking effect</p> <ul style="list-style-type: none"> Plant een boom in de stad Plant een struik in de stad Plant een bloem in de stad Plant een kruid in de stad Plant een gras in de stad Plant een stek in de stad 	<p>Red</p> <ul style="list-style-type: none"> Plant een boom in de stad Plant een struik in de stad Plant een bloem in de stad Plant een kruid in de stad Plant een gras in de stad Plant een stek in de stad
--	---	--

Houd hier zeker rekening mee

- Wat is de natuurdoelstelling van de natuur?
- Wat is de natuurdoelstelling van de natuur?
- Wat is de natuurdoelstelling van de natuur?
- Wat is de natuurdoelstelling van de natuur?
- Wat is de natuurdoelstelling van de natuur?
- Wat is de natuurdoelstelling van de natuur?
- Wat is de natuurdoelstelling van de natuur?
- Wat is de natuurdoelstelling van de natuur?

<https://natuurenbos.vlaanderen.be/natuuroplossingen-referentiebeelden>

Lijn- en puntvormige houtige structuren

betreft het en thans, goede belevingsgraad, goede of afwisselende natuur, leefbaarheid, veiligheid
 lijn- en/of puntvormige houtige (lineaire landschapselementen die vaak in landschap staan) en/of gebieden van groene natuurruimte
 voorbeelden zijn: heggen, heggens, kuilen, hopen, houtwallen, natuurbeelden, natuurparken, bosranden, hopen, hopen en grasvelden.

Wat kan je doen voor de natuur?

Belevingsgraad	Leefbaarheid	Veiligheid en veiligheid
<ul style="list-style-type: none"> • Maak gebruik van de natuurlijke omgeving om de leefbaarheid te verbeteren. Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> - Natuurlijke houtwallen - Natuurlijke hopen - Natuurlijke heggens - Natuurlijke bosranden - Natuurlijke hopen 	<ul style="list-style-type: none"> • Maak gebruik van de natuurlijke omgeving om de leefbaarheid te verbeteren. Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> - Natuurlijke houtwallen - Natuurlijke hopen - Natuurlijke heggens - Natuurlijke bosranden - Natuurlijke hopen 	<ul style="list-style-type: none"> • Maak gebruik van de natuurlijke omgeving om de veiligheid te verbeteren. Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> - Natuurlijke houtwallen - Natuurlijke hopen - Natuurlijke heggens - Natuurlijke bosranden - Natuurlijke hopen
Natuurlijke landschapselementen	Natuurlijke gebieden	Natuurlijke hopen
<ul style="list-style-type: none"> • Maak gebruik van de natuurlijke omgeving om de leefbaarheid te verbeteren. Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> - Natuurlijke houtwallen - Natuurlijke hopen - Natuurlijke heggens - Natuurlijke bosranden - Natuurlijke hopen 	<ul style="list-style-type: none"> • Maak gebruik van de natuurlijke omgeving om de leefbaarheid te verbeteren. Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> - Natuurlijke houtwallen - Natuurlijke hopen - Natuurlijke heggens - Natuurlijke bosranden - Natuurlijke hopen 	<ul style="list-style-type: none"> • Maak gebruik van de natuurlijke omgeving om de veiligheid te verbeteren. Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> - Natuurlijke houtwallen - Natuurlijke hopen - Natuurlijke heggens - Natuurlijke bosranden - Natuurlijke hopen

Wat kan de natuur voor jou doen?

Voor een optimale beschikking kan je de voordelen van de natuur voor de mens maximaliseren

Leefbaarheid	Veiligheids effect	Belevingsgraad
<ul style="list-style-type: none"> • Natuurlijke houtwallen kunnen de veiligheid verbeteren. Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> - Natuurlijke houtwallen - Natuurlijke hopen - Natuurlijke heggens - Natuurlijke bosranden - Natuurlijke hopen 	<ul style="list-style-type: none"> • Natuurlijke houtwallen kunnen de veiligheid verbeteren. Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> - Natuurlijke houtwallen - Natuurlijke hopen - Natuurlijke heggens - Natuurlijke bosranden - Natuurlijke hopen 	<ul style="list-style-type: none"> • Natuurlijke houtwallen kunnen de veiligheid verbeteren. Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> - Natuurlijke houtwallen - Natuurlijke hopen - Natuurlijke heggens - Natuurlijke bosranden - Natuurlijke hopen
Belevingsgraad	Belevingsgraad	Belevingsgraad
<ul style="list-style-type: none"> • Natuurlijke houtwallen kunnen de veiligheid verbeteren. Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> - Natuurlijke houtwallen - Natuurlijke hopen - Natuurlijke heggens - Natuurlijke bosranden - Natuurlijke hopen 	<ul style="list-style-type: none"> • Natuurlijke houtwallen kunnen de veiligheid verbeteren. Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> - Natuurlijke houtwallen - Natuurlijke hopen - Natuurlijke heggens - Natuurlijke bosranden - Natuurlijke hopen 	<ul style="list-style-type: none"> • Natuurlijke houtwallen kunnen de veiligheid verbeteren. Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> - Natuurlijke houtwallen - Natuurlijke hopen - Natuurlijke heggens - Natuurlijke bosranden - Natuurlijke hopen

Houd hier zeker rekening mee

- Het is de natuurbelevingsgraad van de omgeving!
- Het is de leefbaarheid van de omgeving, denk aan de leefbaarheid van de natuurbelevingsgraad te nemen, leefbaarheid!
- Het is de veiligheid van de omgeving, denk aan de veiligheid van de natuurbelevingsgraad te nemen, leefbaarheid!
- Het is de leefbaarheid van de omgeving, denk aan de leefbaarheid van de natuurbelevingsgraad te nemen, leefbaarheid!
- Het is de veiligheid van de omgeving, denk aan de veiligheid van de natuurbelevingsgraad te nemen, leefbaarheid!
- Het is de leefbaarheid van de omgeving, denk aan de leefbaarheid van de natuurbelevingsgraad te nemen, leefbaarheid!

<https://natuurenbos.vlaanderen.be/natuuroplanningen-referentiebeelden>

Vlaanderen
is natuur

Welke projectenvoorstellen?

Denemarken
© Build a Better Burb

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

Type projectvoorstellen

- ▶ **TYPE A** 15.000–100.000 euro. Max 75% van projectbegroting.
Met aandacht voor wilde bestuiver + focus kiezen
  - Gezondheid door natuurcontact
  - Natuurbeleving
  - Vergroening van de bebouwde omgeving
- ▶ **TYPE B** 3.000 – 15.000 euro. Max 75% van projectbegroting
Met aandacht voor wilde bestuiver
  - geen voorgedefinieerde focus.

FOCUS 1:

Gezondheid door natuurcontact + Wilde bestuivers

- ▶ Doelstelling: lenigen van zorgnood door contact met natuur.
  - Positief effect op gezondheid en welbevinden
  - Specifieke doelgroep met zorgnood
  - Natuur zelf speelt hierin een belangrijke rol (!!)
- ▶ Wilde bestuivers:
  - Voedsel (nectar voor bestuivers bv. vlinder, stuifmeel voor larven bv. rupsen)
  - Nestelgelegenheid
  - Onderzoek naar noden en aangepast beheer (geen subsidie)

FOCUS 2: Natuurbeleving + Wilde bestuivers

- ▶ Doelstelling: versterken/verbeteren van natuurervaring:
  - Positief effect op mentaal, fysiek en sociaal welzijn
  - Gericht op het algemeen publiek
  - Natuur speelt een doorslaggevende rol
- ▶ Wilde bestuivers:
  - Voedsel (nectar voor bestuivers bv. vlinder, stuifmeel voor larven bv. rupsen)
  - Nestelgelegenheid
  - Onderzoek naar noden en aangepast beheer (geen subsidie)

FOCUS 3: Vergroening bebouwde omgeving + Wilde Bestuivers

- ▶ Doelstelling: verbeteren kwaliteit van het leefmilieu in een stedelijke omgeving:
  - Groenblauwe dooradering versterken
  - Leefbaarheid van de omgeving verbeteren
- ▶ Wilde bestuivers:
  - Voedsel (nectar voor bestuivers bv. vlinder, stuifmeel voor larven bv. rupsen)
  - Nestelgelegenheid
  - Onderzoek naar noden en aangepast beheer (geen subsidie)

Vlaanderen
is natuur

Hoe een projectvoorstel indienen?

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

Vlaanderen
is natuur

Eloket

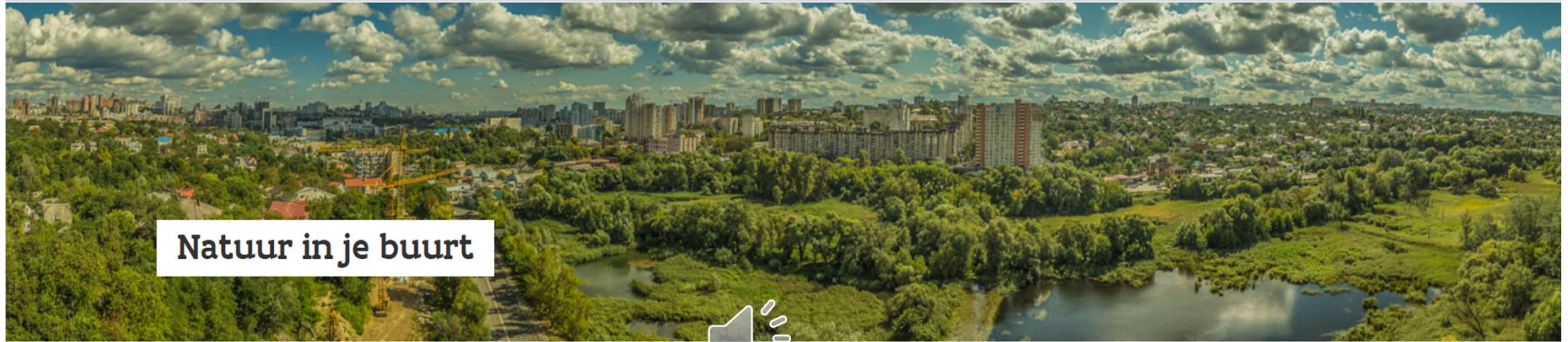
Vlaanderen

AGENTSCHAP NATUUR & BOS

AANMELDEN
MIJN BURGERPROFIEL

HULP NODIG ?

Natuur in je buurt

De projectoproep Natuur in je Buurt wil projecten ondersteunen die, door middel van natuurontwikkeling of door de aanleg van natuurelementen, zowel tegemoet komen aan een duidelijke maatschappelijke nood, als bijdragen aan een robuuste en veerkrachtige Vlaamse natuur zodat ook onze biodiversiteit ondersteund wordt. Via deze projectoproep biedt Natuur en Bos de kans aan lokale overheden, verenigingen, organisaties of zorgvoorzieningen die tot de Vlaamse deelstaatoverheid behoren om een initiatief te nemen om een natuuroplossing te realiseren. Het [reglement](#) en andere nuttige informatie zijn terug te vinden op www.natuurinjebuurt.be.

Start mijn aanvraag

Vlaanderen
is natuur

Natuurenbos.be is een officiële website van de Vlaamse overheid

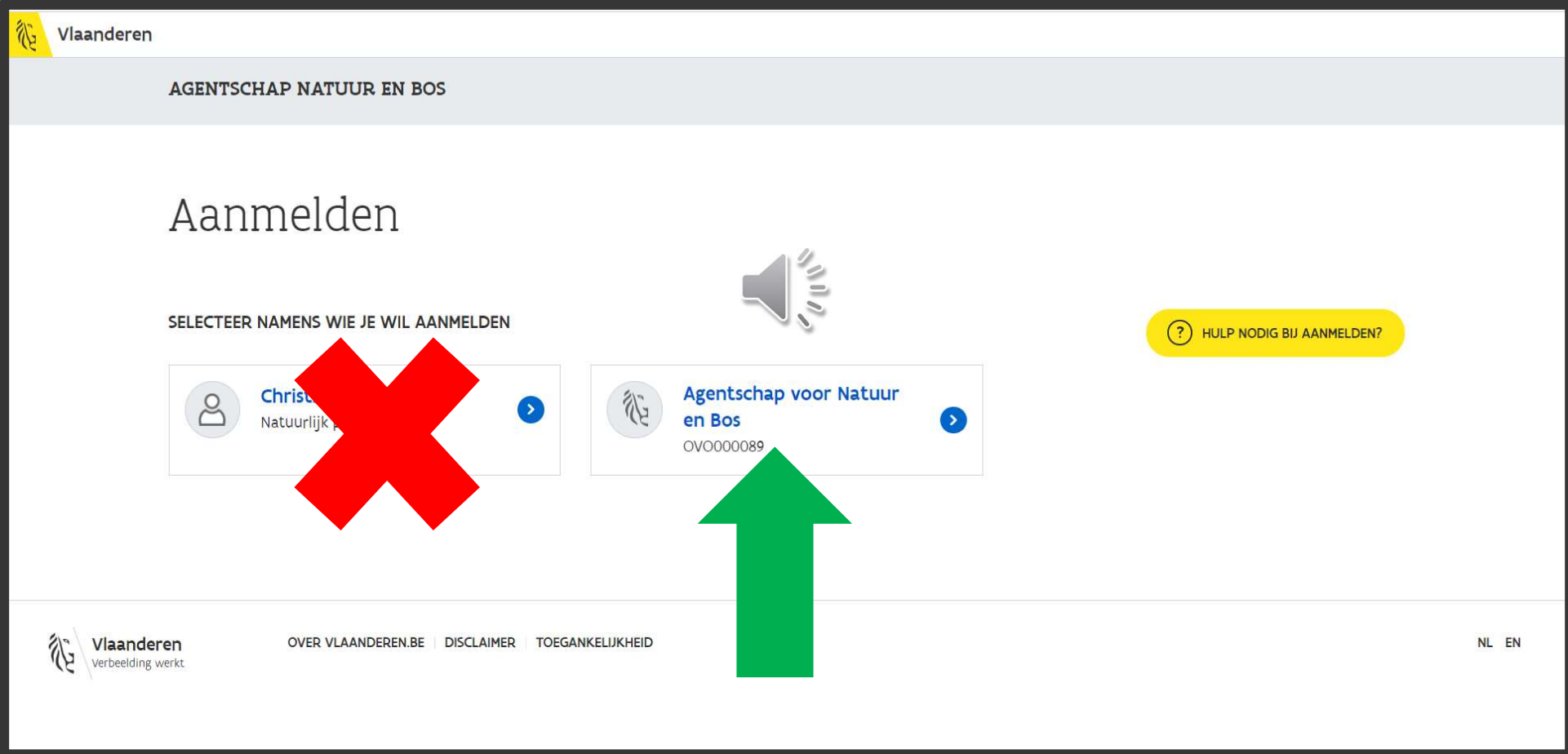
uitgegeven door Agentschap voor Natuur en Bos

[Over Vlaanderen.be](#) | [Disclaimer](#) | [Toegankelijkheid](#)

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

Correct aanmelden: namens organisatie (met KBO nummer)

Vlaanderen

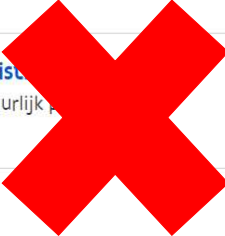
AGENTSCHAP NATUUR EN BOS

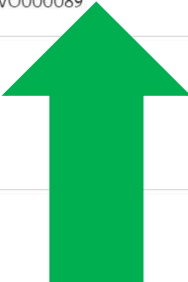
Aanmelden

SELECTEER NAMENS WIE JE WIL AANMELDEN

 Christophe
Natuurlijk >

 Agentschap voor Natuur en Bos
OVO000089 >

 Vlaanderen
verbeelding werkt

OVER VLAANDEREN.BE | DISCLAIMER | TOEGANKELIJKHEID

NL EN

Natuur in je buurt

Aanvraag Natuur in je Buurt

Dashboard

Uw aanvraag voor de projectoproep Natuur in je Buurt (www.natuurinjebuurt.be) wordt via deze applicatie in goede banen geleid.

In zes stappen geeft u informatie over de aanvrager, gegevens over het project, de locatie, de partners en belanghebbenden, de kosten, een gedetailleerde omschrijving van het projectvoorstel en kan u bijlagen toevoegen.

Op deze pagina vindt u uw aanvraag/aanvragen terug met hun status. Enkel ingediende aanvragen kunnen behandeld worden en kans

Nieuwe aanvraag

Mijn aanvragen

Lopende aanvragen | **Ingediende aanvragen** | Afgehandelde aanvragen

Referentienummer	Laatst gewijzigd	Titel
DRAFT	30/05/2024	Bewerken Verwijder

Aanvraag Natuur in je Buurt

Overzicht - Start stap 1

- 1** **Stap 1 - Informatie over het project**
Hier geeft u de gegevens van de aanvrager in, kan u het mandaat en eigendom of beheer staven en kan u het project benoemen.
[Naar stap 1](#)
- 2** **Stap 2 - Locatie**
- 3** **Stap 3 - Partners en belanghebbenden**
- 4** **Stap 4 - Kosten**
- 5** **Stap 5 - Projectomschrijving**
- 6** **Stap 6 - Bijlagen en indienen van aanvraag**

Kopie van uw aanvraag opslaan

Indien u dat wenst kunt u hier een overzicht bekijken van de ingevulde stappen met alle details van uw aanvraag. Op deze pagina kan u het overzicht downloaden als PDF

[Overzicht aanvraag NIJ](#)

Stap 1 · Informatie over het project

▶ Aanvrager

- Een (lokale) overheid, vereniging of organisatie, zorgvoorziening
- Één aanvrager = de begunstigde.
Samenwerking met partners is mogelijk
(! Eigendom, beheer, gebruik MOËT aangetoond worden in bijlagen)

▶ Begunstigde

- KBO nummer verplicht. Best aanmelden als organisatie, niet als natuurlijke persoon

▶ Projectgegevens

- Titel, type en eventueel focus

Stap 2 Locatie

- ▶ Locatie(s) op kaart aanduiden

- ▶ Verplichte bijlagen:

Deze ondersteunen de projectomschrijving (stap 5)

- Inrichtingsplan van projectgebied (inclusief de maatregelen voor wilde bestuivers)
- Kencijfers (nieuw)
- Ruimtelijke situatieschets (niet verplicht voor type B)
- Onderhoudsplan (beheer) voor projectgebied
- Foto's huidige situatie

Stap 3 Partners en belanghebbenden

▶ Partners

- Verantwoordelijkheid in uitvoering van project. Stelt mensen en/of middelen ter beschikking. Krijgt hiervoor geen vergoeding van een andere partner (enkel de NLE-subsidie)
- De aanvragende partner is verantwoordelijk voor de verdeling van de subsidiemiddelen onder de partners
- Duidelijkheid over eigendom, beheer en gebruik.
- BIJLAGE: Mandaat toevoegen

▶ Belanghebbenden

- Inhoudelijk relevant voor project, maar geen partner

Stap 4 Kosten

TYPE A

- ▶ Projectbegroting
- ▶ Gevraagde steun:
  - 15.000,01 - 100.000 euro.
  - Max. 75% van projectbegroting.
  - Bijkomende voorwaarden
    - Max 50% voor infrastructuur, inclusief (half-) verharding
    - Max 10% voor voorbereidings- en begeleidingskosten
- ▶ Andere subsidies
- ▶ Bijlagen: projectbegroting (cf website)

Stap 4 Kosten

TYPE B

- ▶ Projectbegroting
- ▶ Gevraagde steun:
  - tussen 3.000 - 15.000 euro.
  - Max. 75% van projectbegroting.
  - Bijkomende voorwaarden
    - Max 20% voor (half-) verharding
- ▶ Andere subsidies
- ▶ Bijlagen: projectbegroting (cf website)

Stap 5 Projectomschrijving

- ▶ Doelstellingen van het project
  - Begintoestand, probleemstelling en gewenst eindresultaat.
  - Toelichting bij de begroting
- ▶ Effect heeft het project op onze natuur
  - Hoe versterkt/ondersteunt het project de natuur en biodiversiteit om een duurzame manier.
  - Welke maatregelen worden genomen voor wilde bestuivers
- ▶ Effect op vooropgestelde maatschappelijke doelstelling
  - Wat is de impact van het project op de maatschappelijke doelstelling en waarom

Stap 6 Bijlagen en indienen van aanvraag

- ▶ Vrijblijvende bijlagen
- ▶ Indienen deadline 15 juli 2024 10u
- ▶ Aanvraag pas definitief wanneer op 'indienen' geklikt!
- ▶ Bevestiging via mail.

Vlaanderen
is natuur

Wat kunnen we doen voor wilde bestuivers?

Vlaanderen
is natuur

Algemeen

- ▶ Kleine beestjes, grote impact:
  - 80% van alle plantensoorten is afhankelijk van insecten voor bestuiving
  - Deze plantensoorten zijn essentieel voor zowel voedselvoorziening van mens en dier én voor onze biodiversiteit
  - 1/3e van de 381 soorten wilde bijen in België is bedreigd met uitsterven

- ▶ Ook kleine ingrepen kunnen een grote impact hebben (Zaadmengsels, bloeihoogte aanpassen, 'kale' plekken,...)

- ▶ 4 Hoofdelementen
  - Onderzoek
  - Voedsel
  - Nestelen
  - Beheer

Onderzoek

- ▶ Absolute voorkeur = optimaliseren van bestaande situatie bv. door aangepast beheer
- ▶ Inzicht in de doelgroep van bestuivers: aanplantingen + beheer hierop afstemmen
- ▶ Enkel indien absoluut noodzakelijk: bodemwijziging (en herinzaaien/heraanplanten)
- ▶
- ▶ Voorbeelden
  - Sinusbeheer: verrijking van bloemsoorten en meer mogelijkheid tot kruisbestuiving.
  - Verschillende bloemensoorten in het eerste of derde jaar na aanleg.
  - Aanwezige, maar onopgemerkte bestuivers (bv. 's nachts)

Vlaanderen
is natuur

Het groene dak van
ziekenhuis Rivierland
in Tiel.

Voedsel

- ▶ Bloeihoog: voedsel van februari tot oktober
  - Gevarieerde beplanting (volle bloeihoog)
- ▶ Voor alle levensfasen van de bestuiver (bv. ei/rups/pop/vlinder)
- ▶ Voor verschillende soorten bestuivers (bv. hommelm, kever, bij, vlinder...)

Plant It
Samen met plantenspecialisten en doorvertende tuiniers gaan we op zoek naar eigensoortelijke planten

Zoekresultaten - Pagina 1 van 28

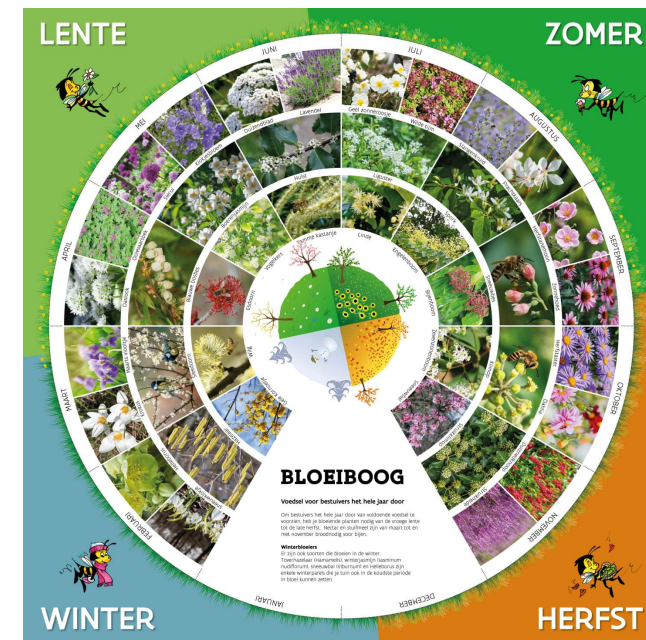
ZOEKEN OP NAAM

ZOEKEN OP CRITERIA

- Oorsprong
  - Inheems
  - Uitheems
  - Niet gespecificeerd
- Groep
- Bloemkleur
- Bloei maand
- Hoogte
- Harig
- Licht
- Grondsoort
- pH
- Vochtigheid
- Bijvriendelijkheid
  - Nectarleverancier
  - Pollenleverancier

ZOEKEN

 Spaanse eik, <i>Quercus ilex</i>	 Gewone endemite, <i>Acer pseudoplatanus</i>	 Gewoon duizendblad, <i>Achillea millefolium</i>	 Mimulus, <i>Acosmium repens</i>
 Zinnia, <i>Argemone pinnatifida</i>	 Gewone agrimonie, <i>Agrimonia eupatoria</i>	 Kruipend zandgras, <i>Allyce nasturtium</i>	 Stachys, <i>Allyce rosea</i>
 Lobelia, <i>Alliaria petiolata</i>	 Schnitt, <i>Allium schoenoprasum</i>	 Schnitt, <i>Allium ursinum</i>	 Groene valeriaan, <i>Alopecurus pratensis</i>
 Hemiphragma, <i>Althaea cannabina</i>	 Hemiphragma, <i>Althaea officinalis</i>	 Rosa, <i>Althaea rosea</i>	 Bosentan, <i>Althaea rosea</i>
 Sedum, <i>Angelica sylvestris</i>	 Sedum, <i>Antennaria diuina</i>	 Verbena, <i>Antennaria diuina</i>	 Verbena, <i>Antennaria diuina</i>

Voedsel

is een waardplant voor
Dagpauwoog

is een waardplant voor
Distelvlinder

is een waardplant voor
Atalanta

is een waardplant voor
Spaanse vlieg

► Voorbeelden

- Gemengde hagen (= nectar, stuifmeel én schuilplaats)
- Streekeigen beplanting (leveren vaak meer voedsel & energie)
- Netel: waardplant voor dagpauwoog, atalanta, distelvlinder (tja 😊)
- Paardenbloem: top 25 van belangrijkste bloemen voor wilde bijen
- Bestuiving gebeurt evenveel 's nachts als overdag (belang van nachtvlinders! Hebben rommelhoekje en duisternis nodig)
- Maai mei niet: paardenbloem, madelief, boterbloem, margriet... kunnen bloeien, bieden nectar en komen het jaar erop weer terug
- Beter 10 maanden matige aanwezigheid van bloemen dan één maand uitbundige bloemenpracht.

Top 25	Aantal
1 Paardenbloem spec.	130
2 Braam spec.	118
3 Knoopkruid	81
4 Akkerdistel	78
5 Jacobskruid	75
6 Gewoon biggenkruid	72
7 Gewone margriet	69
8 Slangenkruid	67
9 Gewone berenklauw	66
10 Zandblauwtje	63
11 Wilg spec.	62
12 Fluitenkruid	60
Madeliefje	60
Gewone rolklaver	60
Ooievaarsbek spec.	60

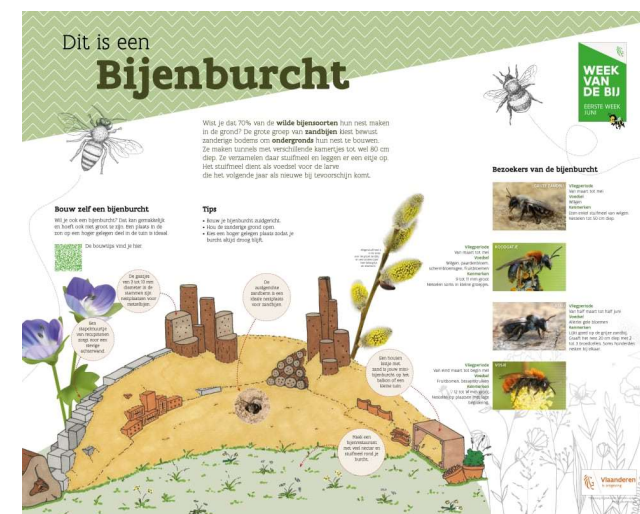
Nestelen

- ▶ Sterk afhankelijk van het soort bestuiver
- ▶ Gebruik de aanwezige bodemtypes (open zand, schrale bodem...)
- ▶ Gebruik 'gewoon' dood hout of andere in de natuur aanwezige materialen bv. onverstoorde rommelhoekjes/takkenhoopjes

- ▶ Voorbeelden
  - Insectenhotel enkel voor solitaire bijen (niet hommels, vlinder, insect)
  - Bladerhopen laten liggen in de winter zodat rupsen kunnen overwinteren
  - Nestelburcht aanleggen voor verschillende soorten bestuivers (uiteraard in de buurt van voedsel)
  - Schrale grond kan voordelig zijn voor bestuivers

Beheer

- ▶ **Complex:** bloeiboog bloemen, planten en bomen, verscheidenheid aan bestuivers...
  - ▶ **Essentieel:** voor voedsel én nestelen van àlle bestuivers. En dus voor de bestuiving van planten
  - ▶ **NOOIT** pesticiden gebruiken
-
- ▶ Voorbeelden
    - Berm volledig omgeploegd+heringezaaid. Bloemsoorten van voor ingreep komen niet of pas over enkele jaren terug. Eenvoudige aanpassing bermbeheer was voldoende (en goedkoper geweest).
    - Artificiële verlichting minimaliseren -> 's nachts meer bestuiving
    - Takkenhoopjes niet verstoren voor het uitkomen van rupsen/larven (erna kan het wél opgeruimd worden), idem verwijderen uitgebloeide bloemen met houtige stengels

Bijenlandschap

<https://www.bijenlandschap.nl/hoe-maken-we-een-bijenlandschap>

Vlaanderen
is natuur

Aandachtspunten

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

- Project = bindend engagement voor minstens 10jaar
  - Eigendom & beheer & mandaten duidelijk
  - Contactgegevens + rekeningnummer
  - Begroting & inrichtingsplan (=voor aanvraag, beoordeling én rapportering)
  - Start werken binnen 1j, rapportering om 6mnd, wijzigingen mits goedkeuring, eindrapport (financieel én inhoudelijk) binnen 4j, uitbetaling of terugvordering mogelijk
- 3 Relevante documenten bewaren! Projectvoorstel (aanvraag), Ministerieel Besluit (contract), Reglement (modaliteiten).
- Nadruk oproep is en blijft biodiversiteit met maatschappelijke meerwaarde.
Oproep 2024 = boost voor wilde bestuivers

- Inhoudelijk
  - Inheemse/streekeigen vs exoten/cultivars
  - Natuuraanleg vs infrastructuur
  - Natuuraanleg vs halfverharding
- Bedrag
  - Vastgelegd bedrag = max 75% (project kost €100, vraagt €75)
  - Uitgevoerd bedrag = max vastgelegd EN max 75% (project kost €80 => €60. project kost €120 => €75)
  - Beperkingen (max % infrastructuur, halfverharding, overhead) => op vastgelegd EN op uitgevoerd bedrag.
- Begroting
  - Transparante cumulatie
  - Deminimis & wet op overheidsopdrachten
  - Facturen = in detail + op naam van aanvrager!

Vlaanderen
is natuur

Praktisch

Deadline: 15 juli 2024

Resultaten: september 2024

Vlaanderen
is natuur

NUTTIGE LINKS

www.natuurinjebuurt.be

eloket.natuurenbos.be/nijb/

www.natuurenbos.vlaanderen.be